

6ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αντιστάσεις και αμφισβητήσεις: Νέες προσεγγίσεις στην προφορική ιστορία

Βόλος, 8-10 Νοεμβρίου 2024

**Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**

Ήδη από τη δεκαετία του 1970 η προφορική ιστορία επιδίωξε να αποτελέσει έκφραση μιας αντι-ηγεμονικής μορφής μνήμης και εργαλείο κοινωνικής παρέμβασης. Τοποθετώντας στο επίκεντρο τις βιωμένες εμπειρίες καθημερινών, ξεχασμένων από την ιστορία ανθρώπων, η μελέτη των πολλαπλών μορφών της αντίστασης ήταν κεντρικό διακύβευμα για την κατανόηση της πολιτικής δράσης και της υποκειμενικότητας αλλά και εργαλείο διάγνωσης των εκάστοτε δομών εξουσίας. Μία συζήτηση για την αντίσταση υπό αυτούς τους όρους άνοιγε χώρο σε ιστορικές και εθνογραφικές προσεγγίσεις πέρα από το πεδίο της πολιτικής θεωρίας. Οι μελέτες άρχισαν να αναζητούν την αντίσταση σε αδιερεύνητες μέχρι τότε περιοχές και να διερωτώνται αναφορικά με το ποιες μορφές δράσης μπορούσαν να γίνουν αντιληπτές ως αντιστασιακές πράξεις. Στο προσκήνιο ήρθαν «καθημερινές πράξεις αντίστασης», πράξεις ανυπακοής και υπονόμευσης της εξουσίας που περνούσαν απαρατήρητες από τους κρατούντες αλλά ενδυνάμωναν τους υποτελείς. Παράλληλα, μέσα από την έμφαση στην υποκειμενικότητα, οι συναισθηματικοί λόγοι, η ενσώματη και συγκινησιακή εμπειρία έδωσαν τη δυνατότητα να κατανοήσουμε ρητές και υπόρρητες μορφές αμφισβήτησης που δεν εκφράζονταν με καθαρά πολιτικούς όρους.

Στο πλαίσιο αυτού του προβληματισμού, το συνέδριο θέτει στο επίκεντρο τις έννοιες της αντίστασης και της αμφισβήτησης: Πώς μπορούμε να αναστοχαστούμε τις έννοιες αυτές μέσα από τη μελέτη των τεκμηρίων της προφορικής μνήμης και της βιογραφικής αφήγησης; Με ποιους τρόπους αμφισβητούν ή περιπλέκουν οι προφορικές βιογραφικές αφηγήσεις τα ηγεμονικά αφηγήματα; Ποιες νέες μορφές δράσης αναδεικνύονται, ποιες είναι οι δομές εξουσίας που αμφισβητούν, πώς μετατρέπεται η ενσώματη εμπειρία σε αφήγηση, αλλά και ποιες είναι οι αντιστάσεις που αντιμετωπίζουμε στο πεδίο ως ερευνητές προφορικής ιστορίας;

Έχοντας ως στόχο να αναδειχθεί η προφορική ιστορία ως πεδίο στο οποίο μπορούν να παραχθούν νέες νοηματοδοτήσεις της αντίστασης, προτείνουμε τους παρακάτω θεματικούς άξονες:

Η αντίσταση ως μορφή δράσης

Μορφές δράσης απέναντι σε καθεστώτα πολιτικής διακυβέρνησης

Αμφισβητήσεις των κοινωνικών, οικονομικών και πατριαρχικών δομών εξουσίας
Αντιστάσεις στο πεδίο της καθημερινής ζωής
Αντίσταση και συλλογική μνήμη
Η συλλογική μνήμη ως αντίσταση
Αμφισβητήσεις της συλλογικής μνήμης
Αντιηρωικές αφηγήσεις και περιθωριοποίηση ομάδων από τη συλλογική μνήμη
Αντιστάσεις στην αποσιώπηση και την απάλειψη της μνήμης

Η αντίσταση ως βίωμα

«Ορισμοί» και νοηματοδοτήσεις της αντίστασης στην προφορική αφήγηση
Ατομικές εμπειρίες και συλλογικές μορφές δράσης σε διαφορετικά ιστορικά συγκείμενα
Συναισθήματα που συνδέονται με τη συμμετοχή σε αντιστασιακές πρακτικές
Αντιστάσεις, αμφισβητήσεις και βιογραφικές διαδρομές

Η αντίσταση ως επικοινωνιακή πράξη

Αφηγηματικές στρατηγικές των αφηγητών/τριών για την αντίσταση
Σχέσεις εξουσίας και μορφές αντίστασης που διαμορφώνουν τη συνέντευξη.
Ποιες μπορεί να είναι οι δικές μας αντιστάσεις στην ερμηνεία του υλικού μας;
Η έννοια της αντίστασης ως εργαλείο αναστοχασμού του ερευνητή ή της ερευνήτριας απέναντι στο υλικό της/του. Υπάρχουν τυφλά σημεία τα οποία δεν γίνονταν αντιληπτά ως αντιστάσεις και μπορούν εκ των υστέρων να διαβαστούν αλλιώς;

Οι γλώσσες του συνεδρίου είναι η ελληνική και η αγγλική. Οι ενδιαφερόμενες και οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν στο συνέδριο θα πρέπει να αποστείλουν **τίτλο και περίληψη 250 λέξεων** της προτεινόμενης ανακοίνωσης, καθώς και ένα **σύντομο βιογραφικό** μέχρι και τις **30 Ιουνίου 2024** και στις δύο ηλεκτρονικές διευθύνσεις antoniou120@yahoo.gr και hantzaro@aegean.gr

Οργανωτική Επιτροπή

Αντώνης Αντωνίου (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)
Μαρία Βλαχάκη (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)
Πολυμέρης Βόγλης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Γιάννης Κουκμάς (2023 Ελευσίνα)
Μαριλένα Κουκούλη (Πολιτιστική διαχειρίστρια)
Μάρλεν Μούλιου (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)
Ρίκα Μπενβενίστε (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Αννίτα Πρασά (ΓΑΚ Μαγνησίας)
Ποθητή Χαντζαρούλα (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Επιστημονική Επιτροπή

Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Πολυμέρης Βόγλης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Δήμητρα Κόφτη (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
Δήμητρα Λαμπροπούλου (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)
Ρίκα Μπενβενίστε (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Γιώργος Τσιώλης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)